

Wstęp

Dolina Górnej Wisły jest obszarem przyrodniczo zróżnicowanym, stanowiącym interesujący obiekt badań botaników. Pierwsze opracowania dotyczące szaty roślinnej Doliny Górnej Wisły miały charakter typowo botaniczny, a przegląd literatury z badanego terenu, sięgającej pierwszej połowy XIX wieku, odnotowany został przez ZAJĄC (1990a).

Współczesne publikacje na temat Doliny Górnej Wisły dotyczą zarówno flory, jak i roślinności, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności wodnej, zaroślowej i leśnej (ZARZYCKI 1958; ŻARNOWIEC 1983, 1986, 1988, 1996a, 1996b; ŻARNOWIEC i in. 1991, 1997, 2010, 2012; CABAŁA 1989; ZAJĄC 1990a, 1990b, 1992a, 1992b; TOMA 1995, 1996; CZYŁOK i in. 1997; WĘGLARZ-WIESZOŁEK, WIKI 2010; WILCZEK 1998; WILCZEK i in. 2005, 2008; ŁOPATKA, GAŁKA 2009; WILCZEK, MAŚKA 2010; KRUK, SZYMAŃSKA 2011; ROMAŃCZYK i in. 2016; ROMAŃCZYK, WILCZEK 2019), niektóre z nich służą także popularyzacji wiedzy o najcenniejszych fragmentach środowiska przyrodniczego tego terenu (HERCZEK i in. 1995; GORCZYCA i in. 1998; ŻARNOWIEC, HERCZEK 1999; LEDWOŃ i in. 2004).

Doliny rzeczne zazwyczaj są niezwykle interesujące przyrodniczo i stanowią doskonały teren badań ekologicznych. Na niewielkim obszarze mamy bowiem do czynienia z szerokim spektrum warunków wilgotnościowych, co ma wpływ na zróżnicowanie ekosystemów oraz ich specyficzny, pasowy rozkład.

Występowanie, zróżnicowanie i zachowanie zbiorowisk łąkowych oraz ziołoroślowych w dolinach rzecznych na terenie naszego kraju były obiektem licznych publikacji naukowych (m.in.: TRĄBA 1994; KUCHARSKI 1999; KUCHARSKI, PISAREK 1999; URBAN, WÓJCIAK 1999; CABAŁA i in. 2001; KUCHARCZYK 2001; KUCHARCZYK, KRAWCZYK 2004; GŁOWACKI i in. 2002; DEMBEK i in. 2002; KOTOWSKI 2002; PIÓRKOWSKI 2002; KRYSZAK i in. 2004a, 2004b; KOZŁOWSKA 2005; KRYSZAK, GRYNIA 2005; KRYSZAK i in. 2006; LORENS 2006, 2012; GAMRAT, BURCZYK 2007; TRĄBA, WOLAŃSKI

2008; MALEWSKI 2011; ŁASKA 2009, 2012, 2015a, 2015b; GAMRAT i in. 2010; RATYŃSKA i in. 2015; GRZELAK i in. 2017; MURAWSKI i in. 2017; WOŁKOWYCKI 2017; PIELECH i in. 2018; MARCINIUK i in. 2018; MURAWSKI i in. 2018). Dolina Górnej Wisły natomiast nie doczekała się dotychczas całościowego opracowania dotyczącego zbiorowisk łąkowych i ziołoroślowych, które stanowią istotny element krajobrazu tego terenu. Tak więc, aby uzupełnić lukę w tym zakresie, przeprowadzono na jej terenie badania fitosocjologiczne, których celami były:

- rozpoznanie i charakterystyka zbiorowisk łąkowych i ziołoroślowych;
- przedstawienie rozmieszczenia zidentyfikowanych fitocenoz łąkowych i ziołoroślowych;
- ocena różnorodności gatunkowej roślin zidentyfikowanych syntaksonów łąkowych i ziołoroślowych;
- określenie znaczenia badanej roślinności w ochronie przyrody poprzez:
  - ocenę udziału chronionych gatunków roślin naczyniowych,
  - identyfikację występowania obcych gatunków roślin stanowiących zagrożenie dla badanych fitocenoz,
  - wytypowanie zbiorowisk roślinnych będących identyfikatorami siedlisk przyrodniczych Natura 2000;
- zaproponowanie do objęcia ochroną najlepiej wykształconych płatów badanej roślinności.